

Izpred upravnega sodišča.

Po §-u 24 občinskega volilnega reda za Kranjsko je ustno glasovanje pravilno, četudi prisotni volilec ne imenuje sam kandidatov, ampak jih da z listka čitati po kom drugem.

C. kr. upravno sodišče je pritožbo J. B. zoper odločbo c. kr. deželne vlade v Ljubljani od 30. avgusta 1901, št. 13780, radi občinskih volitev z odločbo od 26. januarja 1903, št. 1092 zavrnilo kot neutemeljeno.

Razlogi.

Pritožba meri proti odločbi c. kr. deželne vlade v Ljubljani, ki je zavrnila naslednje, volitev tretjega volilnega razreda zadevajoče ugovore proti volilnemu postopanju pri občinskih volitvah v B. dne 13. junija 1901, namreč:

1.) da je 30 imenoma navedenih volilcev proti pravilu §-a 24 občinskega volilnega reda, po katerem je imenovati osebo, ki se jo voli, na poziv, oddati glasove, pristopilo in oddalo kaplanu V. pripravljen listek, raz katerega je ta prečital imena kandidatov — da torej teh 30 volilcev ni volilo osebno;

2.) da dva takisto imenoma označena volilca pri oddajanju glasov nista bila na volišču, nego sta bila zunaj na cesti ter od tukaj volila, torej volilna komisija teh dveh volilcev ni mogla niti videti, niti prepričati se o njih identičnosti.

Gledo na prvo točko pritožbe je upravno sodišče uvaževalo, da § 24 kranjskega občinskega volilnega reda od 17. februarja 1866, dež. zak. št. 2, razlikovaje se od drugih občinskih volilnih redov, ki normujejo obligatorno ali fakultativno pismo in tajno glasovanje po glasovnicah, hoče edinole predpisovati ustno glasovanje. To se pač na najprostejši način vrši tako, da pove volilec na poziv ime onega, katerega voli. A tudi predvsem ne more biti dvoma, da se v §-u 24 izraženemu načelu ustnega glasovanja volilec ne izneveri tedaj, če na poziv, imenovati svoje kandidate, ne pove naravnost njihovih imen, nego jih čita z listka, na katerem si jih je zaznamoval. Tako postopanje bi se dalo tem manj prepovedati, ker bi vsakteri volilec pač ne mogel čisto sigurno večje število oseb (v tem slučaju šestero odbor-

nikov in troje namestnikov) imenovati kar naravnost na pamet, ne da bi tega ali onega imena ne izpregledal. Iz stvari same pa izhaja tudi, da si lahko dajo prebrati zapisana imena po kom drugem taki volilci, kateri ne znajo čitati ali kateri iz drugačnih vzrokov ne morejo prebrati imen voljencev iz zapiska, s katerim so si hoteli ali podpreti ali pa morebiti nadomestiti svoj spomin. Vsled tega pa se ustno glasovanje, kakršno zahteva zakon, ne spremeni v pismeno. Ni torej uvideti, da bi se grešilo proti principu ustnega glasovanja ali da bi se kršil zakon s takim postopanjem, kakor se je pri teh volitvah godilo, če se le ni tangirala volilna svoboda in če je brez vsakega dvoumja jasno, da je prisotni volilec hotel glasovati za osebe, katerih imena je prečital kdo tretji.

Da pa je v le-tem slučaju bilo vse tako, to potrjujejo uradna poročila c. kr. okrajnega glavarstva v Ljubljani, ki je k volitvam poslalo svojega zastopnika, in tega pritoževalji pravzaprav tudi ne zanikajo. Ti le stoje na principijalnem in, kakor pokazano, napačnem stališču, da je absolutno nedopustno drugače postopati, kakor da volilci sami ustno imenujejo imena. Pritoževalji smatrajo, da način, kakor se je v tem slučaju postopalo, znači volitev po pooblaščenjih in sicer proti odločbam §-ov 4 in 8 obč. volilnega reda. Temu pa tudi ni tako, kajti po zgorajšnjih izvajanjih se je vršila neposredna volitev po volilcih samih.

Druge točke pritožbe, tikajoče se samo dveh volilcev, upravno sodišče ni imelo povoda vzeti v pretres, ker sta ob pretežnem številu glasov, koje so dobili izvoljenci, (namreč 149, odnosno 94 do 85, proti 63 do 60 glasov za odbornike in 26 do 25 proti 1 za namestnike) tozadevna dva glasova čisto nedoločilna.

Radi tega je bilo pritožbo v obeh ozirih zavrniti.

